מחוון למורה

# מחוון: המפגש עם עשו: "וירץ עשו לקראתו ויחבקהו"

1. יעקב: "וַיִּשְׁתַּחוּ אַרְצָה שֶׁבַע פְּעָמִים". עשו: "וַיָּרָץ עֵשָׂו לִקְרָאתוֹ וַיְחַבְּקֵהוּ, וַיִּפֹּל עַל־צַוָּארָו וַיִּשָּׁקֵהוּ".
2. יש שדרשו "שֶׁלֹּא נְשָׁקוֹ בְּכָל לִבּוֹ"; רשב"י: "שֶׁנִּכְמְרוּ רַחֲמָיו בְּאוֹתָהּ שָׁעָה וּנְשָׁקוֹ בְּכָל לִבּוֹ". נימוק אפשרי: הבכי המשותף והוויתור על המנחה מתאימים לרשב"י; החשש של יעקב והפרידה מתאימים לדרשה הראשונה.
3. רש"י: יעקב אמר "כל", כלומר "כָּל סִפּוּקִי", ועשו "דִּבֵּר בִּלְשׁוֹן גַּאֲוָה": "רב", יותר מצרכו. יעקב מסתפק, עשו מתגאה.
4. בפרק כז יעקב לקח את "ברכת" עשו. כאן הוא נותן לו "ברכה" (מתנה). אפשר להבין זאת כניסיון להחזיר ולתקן (קריאה ספרותית שלנו).
5. רש"י: פני עשו "חֲשׁוּבִין לִי כִּרְאִיַּת פְּנֵי הַמַּלְאָךְ, שֶׁרָאִיתִי שַׂר שֶׁלְּךָ". בלילה ביבק נאמר "כִּי־רָאִיתִי אֱלֹהִים פָּנִים אֶל־פָּנִים"; עכשיו יעקב פוגש את פני אחיו.
6. עשו "לְדַרְכּוֹ, שֵׂעִירָה", יעקב "נָסַע סֻכֹּתָה" ואחר כך לשכם. הם נפרדים בשלום, אבל לא חיים יחד.
7. א. שתיים מתוך: הריצה, החיבוק והבכי (ד); "יֶשׁ־לִי רָב; אָחִי"; "וַתִּרְצֵנִי"; עשו מציע ללוות את יעקב (יב). ב. ראיה: יעקב מסרב ללכת עם עשו, והולך לסכות ולא לשעיר (יד-יז). עמדה: החלטה נבונה (רמב"ן: יעקב "לֹא הָיָה חָפֵץ בָּהֶם וּבַחֲבוּרָתָם כְּלָל") או החמצה. ניקוד מוצע: א 8 (2 × 4); ב 12 (ראיה 4, פרשן 4, עמדה מנומקת 4).

פרשנות מסומנת כפרשנות (רש"י, רמב"ן, אבן עזרא, ספורנו ורשב"ם מתוך ספריא). נוסח הפסוקים ממכון ממרא; שם ה׳ מובא בכתיב ה׳. ממלכתי: סיפורי האבות בבראשית נלמדים בחטיבה העליונה בלימודי התנ"ך (קריאה צמודה, ניתוח ספרותי ודיון ערכי); יש לבדוק מול תכנית הבגרות העדכנית ובחירת בית הספר. חמ"ד: לימוד חומש עם פרשנים (רש"י, רמב"ן, אבן עזרא, ספורנו ומדרש); הפרשנות מסומנת כפרשנות. יש לבדוק מול התכנון השנתי של בית הספר.